

Baanbeschermende maatregelen

Baan open OF dicht ?

Elk jaar vindt er wel ergens op een golfbaan een discussie plaats over het wel, niet of gedeeltelijk sluiten van de baan bij ongunstige weers- en terreinomstandigheden. In de meeste gevallen betreft het een discussie over baansluiting gedurende de winterperiode, als de golfbaan immers het meest kwetsbaar is. En dan blijken er in de praktijk bij gelijke weersomstandigheden banen zowel open als (deels) gesloten te zijn. Wat zijn dan zoal belangrijke aspecten die van invloed kunnen zijn op het wel of niet (tijdelijk) sluiten van (een deel van) de golfbaan.

In de winter vindt geen herstel plaats ... 'so protect what you have'

Document - 'baanbeleid winterperiode'

Dit artikel roept golfbanen op baanbeleid eens grondig onder de loep te nemen, de golfers te informeren en de criteria voor het openstellen van de baan bij wisselende weers- en terreinomstandigheden vast te leggen. Omdat geen enkele baan hetzelfde is volstaat het niet te kopiëren van de 'winter policy' van aangrenzende banen, elke baan is immers uniek. Vaak is het zelfs zo dat op één golfbaan een deel goed bespeelbaar is maar andere delen van dezelfde baan het knelpunt vormen waarop de beslissing 'open of dicht' uiteindelijk wordt genomen. Het opstellen van een dergelijk document zal moeten gebeuren met (lokaal) deskundigen waaronder in de eerste plaats natuurlijk de hoofdgreenkeeper, de baancommissie en hun reguliere adviseur(s). Belangrijk is ook dat het uiteindelijk 'document baanbeleid' vindbaar is op de eigen website en in het clubhuis zodat iedereen zich op de hoogte kan stellen. Het doel van het clubbaanbeleid is het beschermen van de golfbaan ten behoeve van de golfers. Men verlangt immers steeds meer een hoge mate van kwaliteit tegen (de laagste) aanvaardbare kosten.

Schade inschatting ..'schadedrempel'

Waar het in de eerste plaats om gaat bij het opstellen van het document baanbeleid is een inschatting maken van de mogelijke schade die ontstaat wanneer de baan opengesteld wordt bij ongunstige weers- en terreinomstandigheden. Bij gunstige weersomstandigheden zal de baan druk bespeeld kunnen gaan worden met vervolgens wellicht 'normale' slijtage /schade. Bij slechte weersomstandigheden is het doorgaans wat minder druk maar met potentieel relatief veel schade. Bij veel betreding zal er dus het meeste kans op schade zijn bij de meest ongunstig periode voor betreding van de grasmat. En dat is wanneer er géén grasgroei is, er geen herstel plaatsvindt en men toch wil blijven spelen : de winterperiode! Schade die dan ontstaat bij betreding kan zijn beschadiging van het blad, beschadiging van het groeipunt (apex), beschadiging van de graszode en schade in de vorm van structuurbederf (bodem). Schade die ontstaat door beschadiging van het blad door b.v. vorst kan de grasmat ter plaatse bruin doen kleuren tot vór in het voorjaar, met daarbij een aanzienlijke groeiachterstand van de grasplant. Als daarbij ook het groeipunt van de plant wordt beschadigd dat sterft de plant geheel af ! Schade aan de zode betekent vervolgens minder vlakheid, minder draagkracht en meer kans op ziekten, plagen en onkruiden. Structuurbederf treedt op als de golfbaan betreden wordt bij te natte condities en/of bij opdooi. De schade die dan optreedt is vaak groot en herstel zal slechts zeer geleidelijk en vooral moeizaam plaatsvinden. Behalve de hier genoemde cultuurtechnische (directe) schade is er ook nog de vervolgschade. Namelijk een beschadigde en dus minder vitale grasmat met meer kans op schimmelaantastingen en onkruiden. Extra aandachtspunt bij het pesticide vrij beheer !

Baanspecifiek

Zoals eerder vermeld zijn er verschillen tussen de banen als het gaat om wel of niet 'open'. Dat heeft in veel gevallen te maken met de lokale condities oftewel grondsoort, waterhuishouding en ook de wijze van (beperkingen in) de lokale constructie. Een zandbaan zal doorgaans in de winter beter betreding kunnen verdragen dan een klei- of veenbaan. Greens en tees zijn algemeen redelijk tot goed gedraineerd en liggen daarbij ook vaak wat hoger en droger zodat deze elementen minder beperkend zijn voor de (winter) bespeelbaarheid (baan open of dicht) dan fairways, carry, paden e.d. Dus als banen het hele jaar bespeelbaar willen zijn dan zullen de vaak reeds bekende baan specifieke knelpunten eerst aangepakt moeten gaan worden. En dat zijn vaak nog eens grotere delen van de baan! Vandaar dus dat banen op het aspect 'baan specifieke knelpunten' zullen verschillen in de mate van beperking in winterbetreding/ belasting.

Knelpunten in kaart brengen ...!

En dan ?

Het document 'beleid baan' zal kunnen worden opgedeeld in :

1. Baan specifieke cultuurtechnische knelpunten
2. Algemeen geldende cultuurtechnische regels

Ten aanzien van 1.) zullen de 'unieke' beperkingen van de betreffende baan uitvoerig beschreven kunnen worden. Maatregelen ter verbeteringen kunnen daarbij genoemd worden in de vorm van gepland groot onderhoud en/of voorstellen tot renovatie. Ook kan besloten worden in bepaalde perioden een alternatieve route te spelen om zo de knelpunten (tijdelijk) te vermijden.

Ten aanzien van 2.) is het wat lastiger. Er is veel discussie in hoeverre de grasmat te lijden heeft van winterbetreding. Echter er is voldoende kennis en informatie beschikbaar om aan te geven welke schade er optreedt aan de grasmat en dit helpt het zoeken naar waar de grenzen liggen met betrekking tot het accepteren van een bepaalde mate van schade en de meer baan specifieke schadedrempel.

- a. Grote schade aan de grasmat treedt op wanneer deze betreden wordt bij zware (nacht) vorst en het blad daarbij (wit) bevroren is. Betreding leidt direct tot schade aan de grasmat en de baan zal - om schade aan de grasmat te voorkomen - gesloten moeten blijven.
- b. Grote schade treedt op bij opdooi, wanneer de top laag ontdooit boven op een bevroren ondergrond : de baan dient gesloten te zijn.
- c. Minimaal schade bij vorst waarbij de bodem bevroren is maar de grasplant zelf niet. Dan treedt alleen 'slijtage' van de grasmat op en dan kan de grasmat wél betreden worden. Echter intensieve (lokale) bespeling zorgt dan wel voor slijtage - zonder herstel ! - met als mogelijk resultaat een volledig kaal gespeelde grasmat.
- d. De top laag is na opdooi of bij overvloedige regenval met water verzadigd en betreding leidt dan tot grote schade door structuurbederf : de baan dient gesloten te zijn.

Vorstschade én kaal gespeeld !

Bovenstaande algemene richtlijnen gelden voor de grasmat en bodem in het algemeen. Aangezien de greens extra bescherming vragen - vanwege de gewenste hoge kwaliteit van de grasmat - zullen eventuele beperkingen daar meer kritisch liggen. Het in gebruik nemen van tijdelijke greens (en tees) is dan op veel banen gangbaar maar waarbij ook daar verschillen te zien is in het beleid.

Tijdelijke greens /tees ...

Deze 'winter' of 'tijdelijke' greens kunnen het gehele jaar dienst doen wanneer de omstandigheden daar om vragen. Behalve dus in de winterperiode zullen ook in het groeiseizoen, zoals bij groot onderhoud aan de greens, de tijdelijke greens in gebruik kunnen worden genomen. Dat betekent wel dat van deze tijdelijke greens een bepaalde mate van kwaliteit wordt verwacht zodat deze op voldoende niveau in het regulier onderhoud moeten worden meegenomen. Bij voorkeur worden deze tijdelijke (winter)greens uitgemaaid op een plek voldoende ver verwijderd van de zomergreen en apron en bij voorkeur met een andere aan- en aflooproute. Spreiding van belasting is immers op alle delen van de baan essentieel om (lokale) schade aan de grasmat zoveel mogelijk te helpen voorkomen.

Tijdelijk (winter) green tijdig prepareren

Voor tijdelijke (winter) tees geldt eigenlijk hetzelfde. Ook deze kunnen in zomer en winter (tijdelijk) in gebruik worden genomen. Bij de tees is de spelschade doorgaans groot door betreding, belasting en vooral het slaan van divots zodat de tijdelijke (winter) tee hoog en droog zal liggen en uit de bestaande route (spreiding belasting) wordt geplaatst.

Bij de tees wordt overigens ook vaak gekozen om de 'zomertees' in spel te houden met daarbij 2 opties :

1. het veelvuldig verplaatsen van de markers (spreiding van de spelbelasting)
2. het op 1 plaats laten 'uitspelen' van de grasmat (lokale schade accepteren)

Buggys en trolleys

Ook hier is voldoende discussie gaande over het gebruik bij ongunstige terreinomstandigheden. Belangrijk is daarbij te realiseren dat bij het gebruik van buggy's en ook trolleys er minder spreiding plaatsvindt - er dus meer 'spoorvorming' plaatsvindt. Zeker bij het gebruik van buggy's is daarom een goed padenstelsel van groot belang en dit zal zeker - gezien de hoge aanleg- en onderhoudskosten - bij veel banen 1 van de eerder genoemde knelpunten zijn. In de regel zal bij het beoordelen van de baanconditie bij ongunstige weersomstandigheden de buggy als eerste uit

de baan gehouden worden. Deze geeft het eerste schade (zichtbare sporen) door de baan. Spreiding met de buggy vindt immers minder plaats, buggy's gaan meer volgens vaste patronen en ook de paden beschadigen meer wanneer er plasvorming optreedt. Buggy's gaan door de plassen heen waardoor er kuilen ontstaan, golfers lopen er omheen.

In 2^e instantie zullen er beperkingen kunnen worden opgelegd ten aanzien van het gebruik van trolleys. In mindere mate dan buggy's maar ook trolleys volgen vastere patronen en het aantal buggy's in combinatie met deze vaste patronen door de baan kan de schadedrempel snel doen overschrijden.

Draagtassen blijft de laatste optie vóór het sluiten van de baan. De mate van spreiding is hier hoger in combinatie met de lagere intensiteit - minder golfers met draagtas.

Samenvatting (conclusies)

Het is gewenst om als club een 'beleid (winter)bespeling golfbaan' op te stellen met de hoofdgreenkeeper, baancommissie en extern adviseur(s) om de golfers (vooraf) te informeren. Het beleid 'baan beschermende maatregelen' heeft tot doel de golfbaan te beschermen, de kwaliteit van grasmat en bodem op de korte en op de lange termijn op het gewenste niveau te borgen. Dit beleid moet daarom ook bij de golfers voldoende (actief) onder de aandacht gebracht worden. De beleidsregels zijn baan specifiek en vragen dus lokale kennis en daarmee maatwerk. Het document bevat de baan specifieke knelpunten én de algemene regels ter bescherming van en vooral mét respect voor de golfbaan.

Casper Paulussen, onafhankelijk adviseur golfbanen www.NiB ScanPro.com

